

Till: Regioner och Gotlands kommun
enligt sändlista

Tilldelning av beslutsutrymme för servicebidrag till dagligvarubutiker 2023

Beslut

Tillväxtverket beslutar enligt regeringsbeslut¹ att tilldela beslutsutrymme för servicebidrag till regioner (nedan kallade beslutande organisationer) enligt tabell 1.

Syftet med tilldelat beslutsutrymme är att stärka dagligvarubutiker i serviceglesa landsbygder som har störst behov. Servicebidrag kan lämnas för att upprätthålla en försörjning med dagligvaror som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.

Bakgrund

För att stärka dagligvarubutiker i landsbygder har regeringen beslutat att Tillväxtverket under 2023 får använda högst 25 miljoner kronor till att fördela medel för servicebidrag till näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror. Medlen utgör en förstärkning av regionernas befintliga anslag som kan användas för stöd till kommersiell service. Vid prioritering av fördelning av medel ska insatserna främst bidra till att stärka de län som har de största behoven och utmaningarna. De utmaningar som dagligvarubutiker i landsbygder nu brottas med handlar bland annat om höga elpriser, höga inköpspriser samt förändringar av konsumenternas inköpsvanor.

Regionerna fick 2023-01-30 ett erbjudande om att senast 2023-02-10 inkomma med behov av särskilda medel för servicebidrag. 18 av 21 regioner har inkommit med svar. Dessa ligger till grund för detta beslut av tilldelning av beslutsutrymme för servicebidrag 2023. Ett flertal regioner kommer även använda sina egna anslag för servicebidrag, och två regioner använder enbart eget anslag.

Genomförande och villkor för beslut

Beslutande organisationer får enligt detta beslut bevilja servicebidrag i enlighet med bestämmelser i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service, samt därutöver följa Tillväxtverkets riktlinjer för stödet enligt bilaga 1.

---

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling (ap.24.1 Tillväxtverket), (N2022/02385)

Beslut om stöd:

- ska innehålla skäl till att servicebidrag beviljas och motiv till bidragets storlek.
- ska beskriva vilka åtgärder stödmottagaren kommer genomföra för bättre lönsamhet för dagligvarubutiken.
- ska informera om att servicebidraget är ett s.k. försumbart stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse
- får förenas med de ytterligare villkor som krävs för att syftet med stödet ska tillgodoses.

Tabell 1: Tildelat beslutsutrymme per län budgetåret 2023

Län	Beslutande organisation	Tildelat beslutsutrymme (kr)
Blekinge	Region Blekinge	1 100 000
Dalarna	Region Dalarna	2 000 000
Gotland	Region Gotland	-
Gävleborg	Region Gävleborg	2 000 000
Halland	Region Halland	675 000
Jämtland	Region Jämtland-Härjedalen	1 500 000
Jönköping	Region Jönköpings län	1 000 000
Kalmar	Region Kalmar län	750 000
Kronoberg	Region Kronoberg	600 000
Norrbottn	Region Norrbotten	1 800 000
Skåne	Region Skåne	-
Stockholm	Region Stockholm	2 700 000
Södermanland	Region Södermanland	725 000
Uppsala	Region Uppsala	-
Värmland	Region Värmland	1 000 000
Västerbotten	Region Västerbotten	2 000 000
Västernorrland	Region Västernorrland*	-
Västmanland	Region Västmanland	300 000
Västra Götaland	Region Västra Götaland*	-
Örebro	Region Örebro län	600 000
Östergötland	Region Östergötland	950 000
	Summa	19 700 000

*Använder endast eget 1:1-anslag

Uppföljning av beviljade stöd samt behov av utökade medel

Tillväxtverket följer löpande användningen av det beslutsutrymme som tilldelats enligt detta beslut, och kan begära kompletterande information från beslutande organisation.

Tillväxtverket förbehåller sig rätten att omfördela medel som inte har beslutats innan 30 september 2023.

Om ytterligare behov av beslutsutrymme uppstår, eller om behov uppstår hos regioner som inte tilldelats beslutsutrymme enligt detta beslut, så kan dessa regioner ansöka om utökat beslutsutrymme från Tillväxtverket.

Bilagor:

Bilaga 1 - Riktlinjer och bestämmelser för tilldelat beslutsutrymme för servicebidrag till dagligvarubutiker.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Patrik Sällström.

I handläggningen har tf enhetschef Åsa Bjelkeby, Liv Edström, Rickard Bergqvist och Pär Ove Bergquist deltagit. Den senare föredragande av ärendet.

Östersund 2023-02-27

Patrik Sällström

Pär Ove Bergquist

Sändlista:

Region Blekinge
Region Dalarna
Region Gotland
Region Gävleborg
Region Halland
Region Jämtland-Härjedalen
Region Jönköpings län
Region Kalmar län
Region Kronoberg
Region Norrbotten
Region Skåne
Region Stockholm
Region Sörmland
Region Uppsala
Region Värmland
Region Västerbotten
Region Västernorrland
Region Västmanland
Region Västra Götaland
Region Örebro län
Region Östergötland

Kopia:

Landsbygds och Infrastrukturdepartementet

Vid frågor i detta ärende kontakta:

Pär Ove Bergquist
Tillväxtverket
Tel: 08-689 95 89
E-post: parove.bergquist@tillvaxtverket.se

Bilaga 1 till Tillväxtverkets beslut 2023-02-27 (Dnr: Å 2023–322)

Riktlinjer och bestämmelser för tilldelat beslutsutrymme för servicebidrag till dagligvarubutiker

Syftet med tilldelat beslutsutrymme för servicebidrag är att stärka dagligvarubutiker i serviceglesa landsbygder för att upprätthålla en försörjning med dagligvaror som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.

Servicebidrag ska beviljas i enlighet med bestämmelser i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service.

Servicebidrag lämnas endast om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats, men inte visat sig vara ändamålsenliga.

Stöd får endast lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Tillämpningsområde

Dessa riktlinjer anger:

- Förutsättningar och villkor för lämnande av servicebidrag från tilldelat beslutsutrymme.
- Definitioner av ord och benämningar.
- Beskrivning av ansökan om servicebidrag.
- Beskrivning av beslut om servicebidrag.
- Regler avseende ekonomiska ramar.

Förutsättningar och villkor för lämnande av servicebidrag från tilldelat beslutsutrymme

Nedanstående bestämmelser i förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service avgör vilka som kan få servicebidrag samt stödets storlek:

2 § Stödet får *inte vara större än vad som behövs* med hänsyn till övriga finansieringsmöjligheter och andra omständigheter för att den åtgärd som stödet avser skall kunna genomföras.

4 § Stöd får lämnas till ..... näringsidkare med *försäljningsställen för dagligvaror.....*

5 § Stöd får lämnas i områden där *servicen är gles*.

6 § Stöd får lämnas *endast om kommunen har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas*.

7 § Stödet får *inte otillbörligt gynna* en viss näringsidkare.

8 § Stöd kan lämnas för att det i glesbygd och landsbygd skall kunna upprätthållas en försörjning med dagligvaror ..... som är *tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden*.

9 a § .....servicebidrag får endast lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

17 § st. 2 Bidrag lämnas endast om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats, men inte visat sig vara ändamålsenliga.

18 § Bidrag får lämnas med högst 250 000 kronor per år till samma mottagare. Bidrag som avser dagligvarubutiker med ett väl utbyggt utbud av grundläggande servicefunktioner, eller som av servicestrategiska skäl bedöms som betydelsefulla, får dock utsträckas till högst 300 000 kronor per år. Frågan om huruvida bidrag kan lämnas ska prövas särskilt för varje år.

Bidrag får lämnas för sammanlagt högst tre år. Om det finns synnerliga skäl får bidrag lämnas under en längre tid.

Om särskilt driftstöd enligt 21 a § lämnas ska driftstödet räknas av från det högsta belopp som får lämnas enligt första stycket.

Benämningar och definitioner

Nedan följer några benämningar som är aktuella i bestämmelser för servicebidrag. För respektive benämning ges en definition samt rekommendation för bedömning av dessa.

Benämning	Definition /Rekommendation
<i>inte vara större än vad som behövs (2 §)</i>	Innan bidrag beviljas ska en analys göras av företagets ekonomiska förutsättningar. En bedömning ska göras om bidraget är nödvändigt för att upprätthålla en försörjning med dagligvaror som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden. Bidraget ska vara avgörande för att företaget fortsatt ska kunna driva försäljningsstället vidare.
<i>försäljningsställen för dagligvaror (4 §)</i>	Enligt regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling (ap.24.1) får Tillväxtverket fördela medel för servicebidrag till näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror.
<i>områden där servicen är gles (5 §)</i>	Enligt definition i respektive Regionalt serviceprogram (RSP). Det är i RSP som regionen pekar ut de områden där service är gles och vilken försörjning med dagligvaror som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.

<i>endast om kommunen har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas (6 §)</i>	Om aktuell varuförsörjningsplan eller motsvarande saknas bör regionen hämta in synpunkter från berörd kommun gällande det specifika försäljningsstället. Det kan handla om kommunens utlåtande om behovet av dagligvaror på berörd ort och/eller försäljningsställets upptagningsområde.
<i>inte otillbörligt gynna (7 §)</i>	För att inte snedvrیدا konkurrensen mellan flera butiker kan bidrag endast beviljas till butik som är ensam på en ort. Det krävs även ett visst avstånd till närmaste butik för att stöd till kommersiell service kan beviljas. Regionen kan skriva in mer specifika avståndskrav i sina riktlinjer i RSP
<i>tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden (8 §)</i>	Det är i RSP som regionen pekar ut de områden där det är viktigt att dagligvaruförsäljning bör finnas för att försörjning med dagligvaror ska vara tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.
<i>stöd av mindre betydelse. (9 §)</i>	Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ett företag har erhållit ska hänsyn tas till hela koncernens erhållna stöd. Om en organisation har flera dagligvarubutiker så ska dessa räknas som ett och samma bolag.
<i>endast om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats (17 §)</i>	Det bör vara en akut situation som uppstått och som butiken kan komma ur med hjälp av en förstärkning av sin likviditet.
<i>...driftstödet räknas av från det högsta belopp som får lämnas enligt första stycket. (18 §)</i>	Om särskilt driftstöd lämnas till samma butik ska driftstödet först räknas av från beloppet för maximalt servicebidrag. Summan av driftsstöd och servicebidrag får därför inte överstiga 300 000 kronor per kalenderår. Motsvarande skrivning finns dock inte i bestämmelse för driftsstödet. Men regionen bör ta hänsyn till detta även om beslut om servicebidrag sker innan årets beslut om driftsstöd. Enklast är att alltid se till att betala ut driftsstödet i början av året. Driftstödet ska ses som ersättning för en tjänst som dagligvarubutiken utför från starten av kalenderåret.

Ansökan om servicebidrag

22 § Ansökan om stöd ska ges in till och **prövas av regionen i det län där verksamheten bedrivs.**

Det är var försäljningsstället är beläget som avgör till vilken region som ansökan ska lämnas.

Det är alltså inte var ägaren är lokaliserad som avgör var ansökan ska lämnas.

Ansökan via "Minansökan"

Ansökan görs via e-tjänsten "Min ansökan" som finns att nå via websidan

www.minansokan.se.

I "Minansökan" väljs "*Ansökan om stöd till service i landsbygd*". Sedan väljs Kommersiell service/Servicebidrag och sedan den region där verksamheten bedrivs.

Den sökande ska i avsnittet "ekonomi" ange:

- **skäl till att servicebidrag söks och motiv till det sökta stödets storlek.**

- **åtgärder för bättre lönsamhet.**

Det är detta som regionen har att ta ställning till inför beslut om servicebidrag.

Beslut om servicebidrag

Beslut om servicebidrag:

- ska innehålla skäl till att servicebidrag beviljas och motiv till bidragets storlek.
- ska beskriva vilka åtgärder stödmottagaren kommer genomföra för bättre lönsamhet för dagligvarubutiken
- ska informera om att servicebidraget är ett s.k. försumbart stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse
- får förenas med de ytterligare villkor som krävs för att syftet med stödet ska tillgodoses.

Kontroll av sammanlagt stöd av mindre betydelse

Servicebidrag är ett s.k. försumbart stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013. Ett företag kan beviljas flera försumbara stöd enligt denna förordning för olika kostnader upp till 200 000 euro inom en treårsperiod. Andra sådana stöd är exempelvis:

- Investeringsbidrag
- Investeringslån.
- Investeringsstöd via landsbygdsprogrammet 2014-2023

Vid beräkning av utrymme för att motta försumbart stöd ska även hänsyn tas till om företaget blivit beviljad stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 360/2012. Stöd enligt denna förordning är också ett s. k försumbart stöd. Denna förordning har ett högre utrymme för försumbart stöd, totalt kan 500 000 euro erhållas inom en treårsperiod. Stöd som lämnas med stöd av förordning (EU) nr 360/2012 är exempelvis:

- Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker
- Stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer

Regler avseende ekonomiska ramar

Beviljade servicebidrag kan antingen belasta *regionens eget 1:1-anslag* eller det under utgiftsområde 19 Regional utveckling uppförda *anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder - anslagsposten 24:1 Tillväxtverket*. Från detta anslag får enligt regeringsbeslut² för budgetåret 2023 högst 25 000 000 kronor användas till att fördela medel till regioner och Gotlands kommun för servicebidrag till näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror. Dessa får i sin tur i enlighet med lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar fatta beslut för ändamålet enligt bestämmelserna i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service.

För beslutande organisationer som tilldelats beslutsutrymme på anslagsposten 24:1 Tillväxtverket, ligger varje organisations del av anslaget på Tillväxtverket. När beslut om servicebidrag görs i NYPS går utbetalningen ut från Tillväxtverket till stödmottagare och belastar samtidigt respektive organisations andel av anslaget hos Tillväxtverket.

Dispositions rätt samt tillhandahållande av underlag

Tillväxtverket har dispositionsrätten för tilldelade medel enligt detta beslut och har därför ansvar för uppföljning och utbetalning av dessa medel. Tillväxtverket förbehåller sig rätten att ta del av, eller begära in eller på annat sätt kräva underlag för beslutade servicebidrag, för arbetet med uppföljningen av fördelade medel.

Nypsadministration - Servicebidrag

I Nyps har stödtypen servicebidrag anpassats så att det finns fyra understödtyper. Dels två för servicebidrag, dels två för det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen. Detta för att göra det möjligt att för servicebidrag respektive driftstöd välja om beviljat bidrag/stöd ska belasta regionens ordinarie 1:1-anslag eller särskilda medel från Tillväxtverket.

Servicebidrag

- **Servicebidrag, ordinarie 1:1-anslag**
- **Servicebidrag, särskilda medel**
- Särskilt driftstöd, ordinarie 1:1-anslag
- Särskilt driftstöd, särskilda medel

Som regel hamnar en ansökan om servicebidrag via *minansokan.se* på understödtypen för regionens ordinarie 1:1-anslag. Om regionen vill använda tilldelat beslutsutrymme från Tillväxtverkets särskilda medel för servicebidrag så ska handläggaren gå in under "*Redigera*" och välja "*Detaljerad stödtyp*". Sedan väljs stödtypen "*Servicebidrag - särskilda medel*". (Se bild 1 och 2 nedan).

---

² Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. (N2022/02385)

Bild 1. Redigera detaljerad stödtyp i Nyps

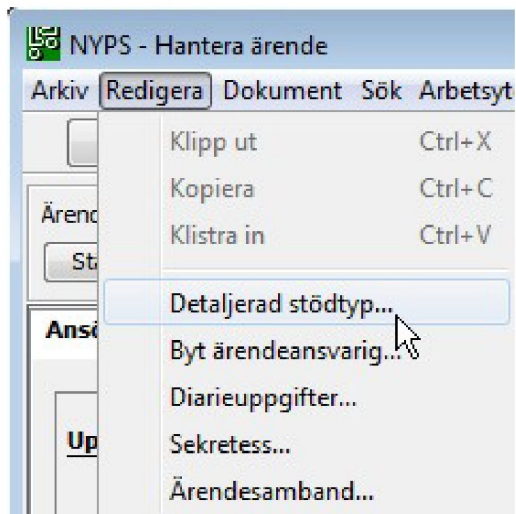

Bild 2. Val av stödtyp i Nyps

